

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/115/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205270
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Valuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8819205270.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Valušom v právnej veci žalobcu: Z. S., H.. XX.X.XXXX, C. X. XXX/XX, XXX XX K., zast.: JUDr. Jana Šepeľová - Advokátska kancelária, Nám. slobody 13/25, 066 01 Humenné, proti žalovanému: Silverside, a.s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, zast.: VIVID LEGAL, s.r.o., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36 807 915, o určení, že žalovaný nemá právo domáhať sa voči žalobkyni uspokojenia svojej pohľadávky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný nemá právo domáhať sa voči žalobkyni uspokojenia svojej pohľadávky na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX.

II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou proti žalovanému domáhala, aby súd určil, že žalovaný nemá právo domáhať sa voči žalobkyni uspokojenia svojej pohľadávky zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným.

2. Vo svojej písomnej žalobe žalobkyňa uviedla, že dňa XX.XX.XXXX so žalovaným uzavrela Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 5.000,- eur, ktorý sa zaviazala splácať v XX-tich pravidelných splátkach vo výške 135,89,- eur s poistením. V ten istý deň bola medzi žalobkyňou a žalovaným uzavretá aj Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, ako aj Zmluva o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver, ako aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný požiadal listom zo dňa XX.XX.XXXX zamestnávateľa žalobkyne, B. G. K..Q..X., N. H. R. o realizáciu vykonávania zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy. Ďalej žalobkyňa vo svojej písomnej žalobe poukázala na ustanovenia § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 9 ods. 10, § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, žalobkyňa poukázala na neprimeranosť, resp. na neprijateľnú zmluvnú podmienku v tom smere, že podmienka, ktorá vyplýva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalovaný jej neposkytol potrebné informácie a neoboznámil ju s prípadnými následkami uzatvorenia Dohody o zrážkach zo mzdy. Ako ju nepoučil a neposkytol informácie o ďalších podmienkach, ktoré sú uvedené v písomných zmluvách. Zároveň žalobkyňa poukázala na uznesenie Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, č.k. 7Csp/104/2018 zo dňa 16.10.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, č.k. 12Co/60/2019 zo dňa 07.05.2019, kde bolo vydané neodkladné opatrenie, ktorým bolo žalovanému uložená povinnosť

zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX, uzavretej k Zmluve o spotrebiteľskom úvere z XX.XX.XXXX medzi žalobkyňou a žalovaným.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 25.07.2019 na čl. 50 uviedol, že žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať trovy konania. Súčasne žalovaný žiadal, aby Okresný súd vo Vranove nad Topľou v súlade s § 336 ods. 4 CSP a § 335 CSP zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 16.10.2018, č.k. 7Csp/101/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 07.05.2019, č.k. 12Co/60/2019-331. V tomto písomnom vyjadrení žalovaný uviedol, že ku dňu podania vyjadrenia možno zhodnotiť, že žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 5.000,- eur s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 7.673,40,- eur. Žalobkyňa uhradila v prospech žalovaného splátky v celkovej výške 543,81,- eur. Žalovaný eviduje od žalobkyne poslednú splátku úveru zo dňa XX.XX.XXXX vo výške 74,09,- eur, a to splátku úveru, ktorá bola zaslaná zo strany zamestnávateľa žalobkyne. Podľa názoru žalovaného žalobkyňi nie je potrebné poskytnúť ochranu pred neprijateľnými podmienkami, nakoľko zmluva, ako aj dohoda, ktoré uzavreli žalobkyňa a žalovaný, neobsahuje neprijateľné podmienky. Žalobkyňa úver splácala výlučne prostredníctvom zrážok zo mzdy, ktoré zrážky vykonával zamestnávateľ žalobkyne. Žalobkyňa navyše neosvedčila ani naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) CSP na podanie takejto žaloby. Ďalej žalovaný uviedol, že námietky žalobkyne nezodpovedajú skutkovému stavu veci a nemajú základ v právnych predpisoch. Žalovaný všetky tvrdenia žalobkyne odmieta a považuje ich právnu argumentáciu za nesprávnu, nemajúcu oporu v právnych predpisoch. Žalovaný považuje žalobu žalobkyne za špekulatívnu a účelovú. Preto ju žiada v celom rozsahu zamietnuť. Zároveň žalovaný podal žiadosť o zrušenie neodkladného opatrenia Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 16.10.2018, č.k. 7Csp/104/2018.

4. Súd v danom spore rozsudkom, č. k. 3Csp/115/2019 - 169 zo dňa 06.11.2019, rozhodol tak, že žalovaný nemá právo domáhať sa voči žalobkyňi uspokojenia svojej pohľadávky na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietol. Súd zamietol návrh žalovaného na zrušenie neodkladného opatrenia Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 16.10.2018, č.k. 7Csp/104/2018. Stranám sporu nepriznal náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, a to proti výrokom II. a IV.. Odvolanie právne odôvodnila § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Poukázala na to, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe v celom rozsahu, teda jej nárok bol uspokojený v celom rozsahu, pričom súd prvej inštancie len zmenil slovosled navrhovaného petitu. Uviedla, že podanou žalobou sa nedomáhala určenia, aby ju súd úplne oslobodil od zaplatenia dlžnej sumy žalovanému, resp. aby súd vyslovil, že žalovaný sa nemá právo žiadnym spôsobom domáhať uspokojenia svojej pohľadávky. Ako vyplýva z jej vyjadrení a prednesov, domáhala sa uloženia povinnosti zdržať sa výkonu práva z konkrétnej dohody o zrážkach zo mzdy a v žiadnom zo svojich vyjadrení nenapádala existenciu, či platnosť samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň poukázala na aplikačnú prax súdov, že petit žaloby sa nemusí doslovne zhodovať s výrokovou časťou rozhodnutia, a to ani vtedy, ak sa žalobe v plnej miere vyhovuje. Mala za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil nárok, ktorého sa podanou žalobou domáhala, teda výrok II. je nesprávny. Zároveň poukázala na pojednávanie konané dňa 07.10.2019, kde jej právna zástupkyňa uviedla, že sa žalobkyňa nebráni uhradiť žalovanému dlžnú sumu, avšak žiada, aby žalovaný nemal právo domáhať sa uspokojenia pohľadávky voči nej na základe dohody o zrážkach zo mzdy. S poukazom na uvedené mala za to, že jej žalobe bolo vyhovené v plnom rozsahu. Žiadala, aby odvolací súd vypustil z výrokovej časti výrok II. a zrušil výrok IV. a priznal jej voči žalovanému náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaný, a to proti výrokom I., III. a IV.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p.. K porušeniu práva na spravodlivý proces uviedol, že mu bola odňatá možnosť efektívne konať pred súdom, pretože neboli určené sporné a nesporné skutkové tvrdenia medzi stranami, aké dôkazy budú vykonané a aké nie a rovnako nebolo uvedené ani predbežné právne posúdenie, čím spôsobil vydanie prekvapivého rozhodnutia. Vo vzťahu k uvedenému mal za to, že uvedené súdne konanie preto nemožno hodnotiť ako spravodlivé a predvídateľné, a preto nemôže odôvodnenie rozsudku obstať v teste predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Naplnenie tohto odvolacieho dôvodu videl aj v arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti výroku I., pričom odôvodnenie uvedené v bode 25. a 27. odôvodnenia je nielenže skutkovo nesprávne, ale najmä na základe dlhodobého

ustálenej judikatúry aj nepreskúmateľné, pretože nie je zrejmé, na základe akých skutkových záverov dospel súd k záveru, že v zmluve absentuje náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to vymedzenie špecifikácie splátok. Poukázal na to, že takáto požiadavka je obsiahnutá v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu vyhlásenia rozsudku, avšak nie je obsiahnutá v zákone účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Súd prvej inštancie mal tak preskúmať zmluvu výlučne na základe zákona platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy, preto ide o zjavne arbitrárne a svojvoľné rozhodnutie, ktoré nemá oporu v právnych predpisoch a ani v ustálenej judikatúre. Zároveň mu nebolo zrejmé ani to, výsledkom akej úvahy bolo odôvodnenie v časti úrokovej sadzby, hodnoty RPMN a neplatnosti Dohody. K výške zmluvných úrokov uviedol, že súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodpovedal v čom je uvedená informácia dôležitá a ako formovala jeho názor, pričom za uvedenej situácie je zrejmé, že nemožno porovnávať úrokové sadzby bankových subjektov s nebankovými subjektmi. K hodnote RPMN uviedol, že súd prvej inštancie poukázal na akúsi menovú kalkulačku, ktorá však nie je relevantným podkladom pre jeho rozhodnutie, pričom poukázal na ním predložený dokument označený ako „Informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov“, s ktorým sa však súd prvej inštancie žiadnym právne relevantným spôsobom nevyporiadal. Mal za to, že hodnota RPMN je v zmluve uvedená správne. K neplatnosti Dohody uviedol, že závery súdu prvej inštancie sú v logickom rozpore s predloženými dôkazmi a v nesúlade s právnymi predpismi SR. Na základe uvedených skutočností mal za to, že došlo k závažnému porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces a k porušeniu základnej zásady civilného procesu. Záverom poukázal na to, že súd prvej inštancie na jeho argumentáciu nereagoval a bez akéhokoľvek zdôvodnenia rozhodol v kontraste s ustálenou rozhodovacou praxou súdov, ktoré už predtým posudzovali úplne rovnakú vec - platnosť formulárovej zmluvy a dohody ako celku. K námietke nesprávnych skutkových zistení uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne interpretoval skutkový stav v predmetnom súdnom konaní, pričom mal za to, že nesprávne skutkovo zistil absenciu špecifikácie splátok úveru v zmluve, úrokové sadzby, výšku RPMN a s tým súvisiace určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, ako aj záver o určení, že dohoda je neplatným právnym úkonom. K námietke nesprávneho právneho posúdenia uviedol, že na základe predložených dôkazov možno hodnotiť, že súd postupoval v príkrom rozpore s ustanoveniami C.s.p., pri posudzovaní zmluvy postupoval v rozpore s príslušnými právnymi predpismi, ako aj Ústavou SR, nakoľko aplikoval právny predpis, účinný v čase vyhlásenia rozsudku a nie v čase uzatvorenia zmluvy. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu žalobkyne aj v prevyšujúcej časti zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, zároveň žiadal, aby odvolací súd výrok III. rozsudku zmenil a zrušil neodkladné opatrenie. V prípade, ak by odvolací súd dospel k záveru, že nie je dôvod na postup podľa § 388 C.s.p., potom žiadal odvolací súd, aby výrok I. a III. zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné a odvolanie žalovaného je dôvodné čiastočne, len čo do výroku I.. Rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd má za to, že aj naďalej trvajú dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Z vyjadrení žalovaného ako ani z obsahu jeho odvolania nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu zákonných pomerov, pre ktoré došlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, preto neboli splnené zákonné podmienky pre zrušenie neodkladného opatrenia. Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok v napadnutom výroku III. ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa ďalej zaoberal odvolaním žalobkyne čo do výroku II. napadnutého rozsudku. Z obsahu nielen samotného odôvodnenia, ale ani z obsahu podanej žaloby, či ďalších vyjadrení žalobkyne uskutočnených v priebehu prvoinštančného konania nevyplýva, že by sa táto domáhala aj vyslovenia toho, že žalovaný nemá právo domáhať sa voči nej uspokojenia svojej pohľadávky vyplývajúcej z uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy. Z uvedeného tak vyplýva, že súd prvej inštancie prekročil žalobný petit žalobkyne, keď výrokom II. rozhodol o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Súd prvej inštancie tak konal v rozpore s § 216 ods. 1 C.s.p. upravujúcim viazanosť súdu žalobným návrhom žalobcu, teda z jeho strany došlo k porušeniu zásady iudex ne eat petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán). Z uvedeného dôvodu tak možno prisvedčiť odvolaniu žalobkyne smerujúcemu voči výroku II. rozsudku, pretože v čase rozhodovania súdu prvej inštancie neboli splnené procesné podmienky na rozhodnutie v tomto smere. Z vyššie uvedených dôvodov preto

odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. a) C.s.p. zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v tejto časti konanie aj zastavil. Odvolací súd sa napokon zaoberal odvolaním žalovaného čo do výroku I. rozsudku, ako aj odvolaním oboch sporových strán, čo do výroku IV. napadnutého rozsudku.

8. Odvolací súd poukázal na to, že v odôvodnení rozhodnutia síce súd prvej inštancie poukázal na to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka, pretože nebola individuálne dojednaná, avšak aj v tomto prípade absentuje bližšie a konkrétnejšie odôvodnenie, prečo uzatvorená Dohoda o zrážkach zo mzdy môže pre žalobkyňu ako spotrebiteľku znamenať riziko v smere preverenia, či zrážky zo mzdy sa vykonávajú v takej výške, v akej skutočne prináležia veriteľovi, alebo môžu byť vykonávané aj vo výške, na ktoré nemá právny nárok a to s poukazom na prípadnú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. V takýchto prípadoch potom môže dochádzať k tomu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bude zabezpečovať aj neexistujúcu pohľadávku (napr. ak po kontrole zmluvných podmienok sa dospeje ich neprijateľnosti, resp. k tomu že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, pretože neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti v dôsledku čoho je potom spotrebiteľ povinný vrátiť len istinu úveru). Z uvedených dôvodov bolo preto potrebné rozsudok vo výroku I. pre jeho nepreskúmateľnosť zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rovnako možno prisvedčiť aj odvolacím námietkam sporových strán vo vzťahu k výroku o trovách konania, keďže už len z tohto dôvodu, že súd prvej inštancie rozhodol ultra petitum došlo aj k nesprávnemu rozhodnutiu o trovách konania. Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil rozsudok vo zvyšnej časti, t.j. vo výroku I. a IV. a postupom podľa § 391 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - opätovne posúdiť dôvody, pre ktoré môže byť uzatvorená zmluva postihnutá sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti, opätovne posúdiť uzatvorenú Dohodu o zrážkach zo mzdy a rozhodnúť o trovách konania - následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 C.s.p. aj náležite odôvodniť.

9. Súd riadiac sa pokynmi odvolacieho súdu a jeho vysloveným názorom vec opätovne prejednal a posúdil. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami, a to - uznesenie Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, sp. zn. 7Csp/104/2018 zo dňa 16.10.2018 na čl. 9, -uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/60/2019 na čl. 19 z 28.03.2018, -zmluva o spotrebiteľskom úvere na čl. 22, -spotrebiteľská rozhodcovská zmluva na čl. 27 z XX.XX.XXXX, -zmluva o zabezpečení poistenia na čl. 29, -dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX, -žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy na čl. 33, -vyjadrenie zástupcu žalovaného z 25.07.2019 na čl. 50, s prílohami až na čl. 62. Ďalej sa oboznámil vyjadrením zástupcu žalovaného zo dňa 05.08.2019, obsahom spisu Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, sp. zn. 7 Csp/104/2018, rozsudkom zo dňa 06.11.2019 na čl. 169, odvolaním žalobkyne spolu s prílohami na čl. 187 - 230, uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.11.2020 na čl. 262 a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Z pripojeného súdneho spisu 11Csp/92/2021 súd zistil, že žalovaný ako veriteľ so žalobkyňou uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie, ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000 eur. Žalobkyňa sa zaviazala tento úver splatiť v XX mesačných splátkach vo výške 127,89 eur (takto je to uvedené v zmluve) mesačne. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá ročná úroková sadzba 18,34%. RPMN bola od 12,54%. Priemerná RPMN bola 12,54%. Termín konečnej splatnosti bol XX.XX.XXXX.

11. V rozsudku, č. k. 11Csp/92/2021 - 171 zo dňa 25.10.2021 v bode 40 súd uvádza: „Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku. Súdom považoval celý úver za bezúročný a zmluvu v časti dohody o úrokoch vyhodnotil za neplatnú.“ Bod 47 „Na základe vyššie uvedeného preto súd považoval žalobu za dôvodnú len v časti dlžnej istiny vo výške 4426,19 eur. Zvyšok nároku na úroky na iné poplatky a zmluvnú pokutu považoval za nedôvodný a preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.“ V bode 49 uvádza: „Je potrebné uviesť, že sa jedná o formulárovú, veriteľom vopred pripravenú zmluvu ktorá obsahuje v článku IX upozornenie na následky nespĺcania, teda je nepochybné, že žalobcovia ako spotrebiteľia nemali žiadnu možnosť ovplyvniť znenie uvedeného článku IX. Platné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa neobsahujú ustanovenie, ktoré by neumožňovalo spotrebiteľovi a dodávateľovi dohodnúť sankcie spojené s nespĺnením záväzku spotrebiteľa. Ust. § 53 ods.4 písm. k) Občianskeho zákonníka, stanovuje, že za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve sa považuje taká, ktorá požaduje od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil

neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Občiansky zákonník teda predvída dohodu medzi spotrebiteľom a dodávateľom ohľadom sankcií spojených s nesplnením spotrebiteľovho záväzku, avšak nepripúšťa ich v tom prípade, ak by táto dohoda zaväzovala spotrebiteľa zaplatiť sankciu v neprimerane vysokej sume. Z uvedených dôvodov sa preto súd zaoberal dohodou žalobcov a žalovanej o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu vzhľadom na dohodnutú výšku zmluvnej pokuty.“ Vyššie spomínaným rozsudkom súd rozhodol a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.426,19 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.426,19 eur od XX.XX.XXXX a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur mesačne, ktoré sú splatné vždy do konca toho ktorého mesiaca, počnúc dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a to do úplného zaplataenia celej dlžnej sumy, pod následkami straty výhody splátok, pri omeškaní sa s niektorou zo splátok. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 16% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.12.2021.

12. V deň uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere XX.XX.XXXX, bola medzi žalobkyňou a žalovaným uzatvorená aj Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, ako aj Zmluva o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver č. XXX XXX XXX, ako aj Dohoda o zrážkach zo mzdy.

13. Žalovaný požiadal listom zo dňa XX.XX.XXXX zamestnávateľa žalobkyne, B. G. K..Q..X., N. H. R. o realizáciu vykonávania zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá mala byť, podľa udania žalovaného, súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, za účelom uspokojenia jeho pohľadávky vo výške 5.000 eur s príslušenstvom.

14. Uvedenú vec súd takto právne posúdil:

15. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

21. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

22. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

23. Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. (§ 551 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

24. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

25. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

26. V zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Podľa § 137 písmeno c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

28. Za určovaciu žalobu považuje súdna prax aj žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. Pri skúmaní podmienok uvedených v § 137 písm. c) CSP umožňujúcich riešenie práva súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, pôžičke má žalobca - spotrebiteľ (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločenstiev, v nie poslednom rade i domáca právna úprava), pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy, týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky). Jeho postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Petit návrh je v súlade s ust. § 137 CSP.

29. Žalovaný dňa XX.XX.XXXX zaslal zamestnávateľovi žalobkyne list, ktorým inicioval realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy podľa zmluvy č. XXXXXXXXXX. V predmetnej veci bola realizácia dohody o zrážkach zo mzdy pozastavená na základe vydaného neodkladného opatrenia. V čase rozhodovania súdu tu bol naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, nakoľko bez takéhoto určenia by právne postavenie žalobcu bolo neisté, súčasne by bolo ohrozené právo žalobcu na disponovanie s jeho mzdou, keďže zamestnávateľ žalobcu rešpektujúc uzatvorenú dohodu by musel vykonávať zrážky zo mzdy. Aj v prípade upustenia od použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, nemá žalobca istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jej zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku dlhu žalobcu.

30. Žalobkyňa preukázala naliehavosť právneho záujmu v danej veci tým, že deklarováním neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitímáciu na použitie tohto netransparentného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach.

31. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v čl. 3 bod 1 ustanovuje, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

32. Podľa čl. 4 bod 1 smernice bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

33. V prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2 (čl. 5 smernice).

34. V zmysle čl. 8 smernice členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.

35. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

36. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalovaný ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný žalovaným bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

37. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

38. Nepochybne zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

39. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala.

40. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že ak žalobkyňa chcela uzavrieť zmluvu o úvere, musela uzavrieť aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa nemala možnosť uzavrieť túto zmluvu bez dohody o zrážkach zo mzdy. Samotná Dohoda o zrážkach zo mzdy nepôsobí určito a zrozumiteľne, a preto je v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná.

41. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

42. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku.

43. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

44. Súd dohodu o zrážkach zo mzdy podrobil preskúmaniu aj z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, ktorý nie je možné prehliadať ani v rovine súkromného práva.

45. V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

46. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely zákona o ochrane spotrebiteľa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa). U iných praktík ako sú uvedené v prílohe č. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre záver o nekalosti dôležitá existencia nižšie uvedených aspektov.

47. Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa).

48. Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa).

49. Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r) zákona o ochrane spotrebiteľa).

50. Podľa ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

51. Zásada zakotvená vo vyššie uvedenom ustanovení vnáša do nášho právneho poriadku požiadavku dôsledne zachovávať dobré mravy. Zdôrazňuje to, že nepoctivému konaniu nesmie súd poskytnúť ochranu. Dobré mravy sa v súdnej praxi využívajú ako kritérium ktoré obmedzuje subjektívne práva. Pojem dobré mravy nie je definovaný v zákone. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy patrí od prípadu k prípadu sudcovi. Zmyslom tohto ustanovenia je zamedziť výkonu práva, ktoré je síce v súlade so zákonom, zodpovedná zákonu avšak odporuje dobrým mravom. V praxi sa stáva, že výkon práva je síce formálne v súlade so zákonom, ale jeho cieľom je dosiahnuť iný výsledok, než dotknutá právna norma vo všeobecnosti predpokladá. Následkom výkonu práva a povinnosti v rozpore s dobrými mravmi je neposkytnutie ochrany respektíve odopretie autoritatívneho rozhodnutia súdu potrebného na právneho vzťahu.

52. Zámer žalovaného dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky bez súdnej kontroly podpísaním Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobkyňa podpísala, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa.

53. Žalobkyňa nemala vedomosť o následkoch dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá jej bola predložená na podpis pri podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Je pritom možné mať aj pochybnosti o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalobcu uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy.

54. Žalovaný v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti predložil žalobkyni na podpis zmluvu, ktorú žalovaný používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov. Uzavretie dohody je cieľ sledovaný žalovaným, nie však žalobcom ako spotrebiteľom, ktorý obsah formulára nemôže nijako ovplyvniť. Dopredu pripravený text v podobe formulára je na predtlačí, čo spôsobuje, že bežný priemerne informovaný spotrebiteľ si formulárový text dôkladne neprečíta. Aj v prípade, že by uvedený text prečítal a nemá právnické vzdelanie, ťažko možno predpokladať, že by si mohol byť vedomý právnych dôsledkov uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Takto vytvorený formulár pôsobí na spotrebiteľa prinajmenšom mätúco, pričom možno predpokladať, že práve to je jeho účelom.

55. Pri vyhodnocovaní praktiky dodávateľa súd musí operovať priemerným spotrebiteľom (Smernica Rady AEP 2005/29 bod 19 Preambuly) a existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podpíše dokument sledujúc dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide preto podľa citovanej Smernice (čl. 5 a 9) o nekalú obchodnú praktiku a neodbornú starostlivosť dodávateľa v záujme vyššej kvality života ľudí.

56. V danom prípade je možné predpokladať, že uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy, tak ako je to vyššie uvedené sa žalovaný snažil vyhnúť posudzovaniu jednotlivých nárokov z pôvodnej zmluvy o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou a aplikácií zákona o spotrebiteľských úveroch ako aj náležitosti uzavretej úverovej zmluvy. Takýto postup právneho predchodcu žalovaného, ktorý je výslovne špekulatívny v snahe obísť zákonné ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, preto nemôže požívať právnu ochranu (§3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) zo strany súdu pretože žalobca sa chcel vyhnúť posudzovaniu pôvodného zmluvného vzťahu a nárokov z neho plynúcich. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný môže sám určiť výšku, akú ma zamestnávateľ žalobcu tejto zrážať.

57. Zákom č. 150/2004 Z. z., ktorý bol novelizovaný Občiansky zákonník, bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských úveroch. Článok 6 Smernice Rady 93/2013/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy ktorá, neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere, zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

58. Článok 4 a 14 Smernice rady č. 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré, sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s

ustanoveniami, preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku čl.4 uvedenej smernice, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy (znenie písomných podmienok európskej komisie vo veci C-30/12 P.G. T./POHOTOVOSTĚ, s.r.o.).

59. Súd poukazuje podporne aj na aktuálnu právnu úpravu § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014, podľa ktorej je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

60. Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014)

61. Aj v prípade, že súd priamo neaplikuje ustanovenie § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. na predmetnú zmluvu uzavretú v roku 2012, môže ustanovenie zmluvy týkajúce sa dohody o zrážkach zo mzdy vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a postup žalobcu popísaný vyššie ako nekalú obchodnú praktiku. Dohoda o zrážkach zo mzdy Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX aj keď bola dojednaná individuálne, žalobkyňa nemohla ovplyvniť obsah zmluvy. Zmluva ako celok mala formulárový charakter. Súd dohodu o zrážkach zo mzdy posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka a považoval ju za neplatnú. Tento nárok je preto dôvodný.

62. Podľa čl. 3 ods. 1,2 Smernice Rady 93/2013/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

63. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobe žalobcu vyhovel. Podsunutá Dohoda o zrážkach zo mzdy ako súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nepôsobí určito a zrozumiteľne, preto je v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná. Zároveň sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatnú, s poukazom na to, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a nejedná sa o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Navyše bola uzavretá za použitia nekalej obchodnej praktiky, ako súd uviedol vyššie.

64. Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia a uvádzané skutočnosti, súd vyhovel žalobe v celom rozsahu, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

65. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

66. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu, preto žalobkyňu patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.